

Fakta om spindlar

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Boken handlar om spindlar. Visste du att det finns över 40 000 spindelarter i världen och att världens största spindel kan bli 30 cm lång? Visste du att spindlar inte har några öron, men använder kroppen för att känna när det vibrerar? Det och mycket annat får du läsa om i boken *Fakta om spindlar*.

LGR 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att förstå och tolka texter från olika medier samt för att urskilja texters budskap, både de uttalade och sådant som står mellan raderna. (SV åk 4–6)
- Beskrivande, förklarande, instruerande och argumenterande texter, till exempel faktatexter, arbetsbeskrivningar, reklam och insändare. Texternas innehåll, uppbyggnad och typiska språkliga drag. (SV åk 4–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läs och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.
- Anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang.

LGRS 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att avkoda och förstå texter. (SV åk 4–6)
- Kommunikation för olika syften. Lyssna, svara, fråga, berätta samt uttrycka önskemål och känslor. (SV åk 4–6)
- Beskrivande och förklarande texter för barn, till exempel faktatexter, och hur deras innehåll kan organiseras. (SV åk 4–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Tala och samtala i olika sammanhang.
- Läs, förstå och reflektera över olika texter.
- Skriva texter för olika syften och mottagare.

BOKRECENSION

Låt eleverna skriva en recension av boken. De ska svara på följande frågor:

1. Vilken titel har boken?
2. Vem är författaren?
3. Hur många sidor har boken?
4. Vad handlar boken om?
5. Ställ tre frågor om sådant du skulle vilja veta mer om efter att ha läst boken.
6. Omdöme. Hur många spindlar av fem möjliga?

LÄSKIGA DJUR

Träna på att göra ett stapeldiagram på datorn.

Eleverna ska börja med att fråga klasskamraterna vilket djur de tycker är läskigast.

Exempel:

spindel	6 st
myra	4 st
fästing	3 st
krokodil	3 st
lejon	5 st
fladdermus	3 st
geting	4 st

När ni har fått ett resultat börjar eleverna göra ett stapeldiagram. När de är färdiga med diagrammet ska de svara på nedanstående frågor:

1. Vilket djur är läskigast?
2. Vilket djur är minst läskigt?
3. Hur många elever har du frågat?
4. Hur ser diagrammet ut om du själv är med i undersökningen?

MINA ORD/DINA ORD

Eleverna ska nu fundera kring olika spindeldjur och insekter. I boken får vi lära oss om spindlar.

Övningen *Mina ord/Dina ord* innebär att var och en i klassen skriver de ord de kommer att tänka på kring spindeldjur eller insekter. Eleverna skriver på ett papper i kolumnen *Mina ord*. Sedan går de runt och frågar kamraterna vilka ord de har. När de hör ett ord som de inte har på sin lista, ber de om att få det ordet och skriver det i kolumnen *Dina ord*. (Det är bra om eleverna har hårda skrivunderlägg eftersom de står upp när de skriver.)

Därefter blir det ombytta roller. Den som just har fått ett ord läser upp sina ord tills den andra hör ett ord som hen inte har. Eleverna frågar om de får låna kamraternas ord och skriver det i kolumnen *Dina ord*.

Avsluta med att gå igenom i klassen vilka ord eleverna har på sina papper.

Mina ord	Dina ord

FACIT

LÄSFÖRSTÅELSE

Tusentals arter

1. Det står i boken att spindlar inte är en sorts insekt, som många tror. Vad är spindlar för sorts djur?
Spindlar tillhör gruppen spindeldjur.
2. Vad har de flesta insekter som spindlar inte har?
De flesta insekter har vingar och det har inte spindlar.
3. Vilken eller vilka av spindlarna på sidorna 4–5 har du sett i verkligheten?
Eget svar.

Lika men ändå olika

4. Hur länge lever de flesta spindlar?
De flesta spindlar lever i 1–2 år.
5. På vilka olika sätt kan en spindel fånga sitt byte?
En del spindlar spinner nät, som de fångar sitt byte i. Andra ligger på lur och väntar tills ett byte kommer förbi. Några jagar sitt byte och andra kastar sig över bytet i farten.

Stora och små

6. Vad är en Patu digua?
Det är världens minsta spindel.
7. Var kan man hitta världens största spindel?
Man kan hitta världens största spindel i Sydamerika.

Kroppen

8. Vilka delar består en spindel av?
En spindel består av en framkropp och en bakkropp.
9. Vad finns i spindelns bakkropp?
I spindelns bakkropp finns hjärta, mage och tarmar.

Benen

10. Varför har vissa spindlar tofsar på sina ben?
Tofsarna kan tillverka ett slags lim så att spindeln kan klättra på väggar och tak utan att ramla ner.

Hur äter spindlar?

11. Varför kan en spindel inte tugga?
En spindel kan inte tugga för den har inga tänder.
12. Vad blir kvar av ett byte som en spindel ätit upp?
Kvar av bytet blir ett tomt skal.

Skarpa sinnen

13. Vad saknar alla spindlar?
Alla spindlar saknar öron.
14. Vad känner spindlar lukt och smak med?
Spindlar känner lukt och smak med sina fötter och ben.

En tråd av silke

15. Med vad bildar spindlar silke?
Spindlar bildar silke med sina spinnvårtor.
16. Varför lindar spindlar in sitt byte i silke?
Spindlar lindar in sitt byte med silke för att bytet inte ska kunna flyga iväg.

Nätet och Att spinna ett nät

17. Vad gör spindlarna med de trasiga trådarna i sina spindelnät?
Spindlarna äter upp de trasiga trådarna i sina spindelnät. Sedan lagar de nätet eller gör ett helt nytt.
18. Hur lång tid tar det för en spindel att göra ett spindelnät?
Det tar 1–2 timmar att göra ett spindelnät.

Ägg och ungar

19. Varför tror du att spindelhonan väver silke runt sina ägg?
Eget svar.
20. När måste spindelungarna kunna klara sig själva?
Spindelungarna måste kunna klara sig själva direkt när de har kläckts.

Ett farligt liv

21. Vilka är de största hoten mot spindlarna?
De största hoten är getingar, fåglar, grodor och ödlor.
22. Man kan säga att spindlar kan vara kannibaler. På vilket sätt då?
Man kan säga att de kan vara kannibaler för spindelhonan kan äta upp hanen om hon inte vill para sig med honom eller efter att de har parat sig.

Spindlar och människor

23. Varför är det inte så stor risk att bli biten av Svarta änkan i Sverige?
Det är inte så stor risk att bli biten av Svarta änkan i Sverige eftersom den lever i Nord- och Sydamerika.

Visste du att ...

24. Vilka av dessa Visste du att-fakta tycker du är intressantast?
Välj tre fakta och skriv meningarna.

Visste du att?

- Det finns spindlar som kan gå på vatten. Ett vax på fötterna gör att de inte sjunker.
- Det finns spindlar som kan leva under vatten. De drar med sig en luftbubbla under vattenytan. Då kan de fortfarande andas.
- Bolaspindeln lockar till sig fjärilar med en speciell doft. Sedan fångar spindeln dem med en tråd som är som ett lass.
- En kameleontspindel kan byta färg. Den är därför mycket svår att få syn på.
- När en spindel förflyttar sig, lämnar den alltid en tråd av silke efter sig. Om den ramlar ner från ett träd, klättrar den bara upp på tråden igen.
- Spindeln gör sitt nät på natten.
- Det kallas spindelfobi när man är rädd för spindlar.

Eget svar.

KLURIGA ORD FRÅN BOKEN

1. para sig	öron
2. byte	stark rädsla för spindlar
3. Svarta änkan	föröka sig
4. Goliatspindeln	göra större
5. spindelfobi	fångst
6. saknar spindlar	göra till tråd
7. vibrera	dallra
8. utvidga	en av världens giftigast spindlar
9. spinna	världens största spindel

SANT ELLER FALSKT?

	Sant	Falskt
1. En spindel är en sorts insekt.		X
2. En del spindlar har vingar.		X
3. Alla spindlar har åtta ben.	X	
4. Spindlar äter gärna växter.		X
5. Alla spindlar har åtta ögon.		X
6. Svarta munken är ett namn på en spindel.		X
7. En spindel kan göra ett spindelnät på två timmar.	X	
8. Spindlar lägger ägg.	X	